

Ilustrované dejiny Spišskej Novej Vsi

Časť 6.
Text: Peter Karpinský
Kresba: Visionworks s.r.o.

Kartuše na priečelí Provinčného domu symbolizujú, ako by mal vykonávať svoj úrad každý spravodlivý predstaviteľ rady mesta.

Mestská rada Spišskej Novej Vsi sa v 16. až 18. storočí skladala z 12 členov a richtára. Richtár bol volený každý rok.

Amicis – priatelia, nastal opäť deň, keď si zvolíme nového richtára. Odoberme sa teda do farského kostola, kde prebehne voľba.

V roku Pána 1618 bol za richtára zvolený dominus Wolfgang Feuchter. Nech žije nový richtár!!!

Vivat!!!

Vivat!!!

♪ Te Deum laudamus: te Dominum ♪
confitemur. Te aeternum Patrem...

Po voľbe zaznelo v kostole slávnostné Te Deum a nového richtára posadili na čestné miesto. Potvrdením voľby vyššími úradmi a zložením prísahy začal richtár spravovať mesto.

Spišská Nová Ves,
26. decembra 1611

Súdne spory v meste i okolí riešili zástupcovia
Provincie XIII spišských miest. Tresty za zločiny
boli dosť tvrdé.

Priznáva sa obžalovaný
Peter Zwelcher, že v Novej
Vsi i inde v Uhorsku kradol
šaty, šperky a peniaze?

Jeden z nápisov na Provinčnom
dome znie: UTQUIS MERETUR –
Ako si kto zaslúži. Predstavitelia
mesta sa teda mali starať o pokojný
život slušných občanov, no zločincov
museli trestať.

Nič som neurobil!
K ničomu sa
nepriznávam!!!

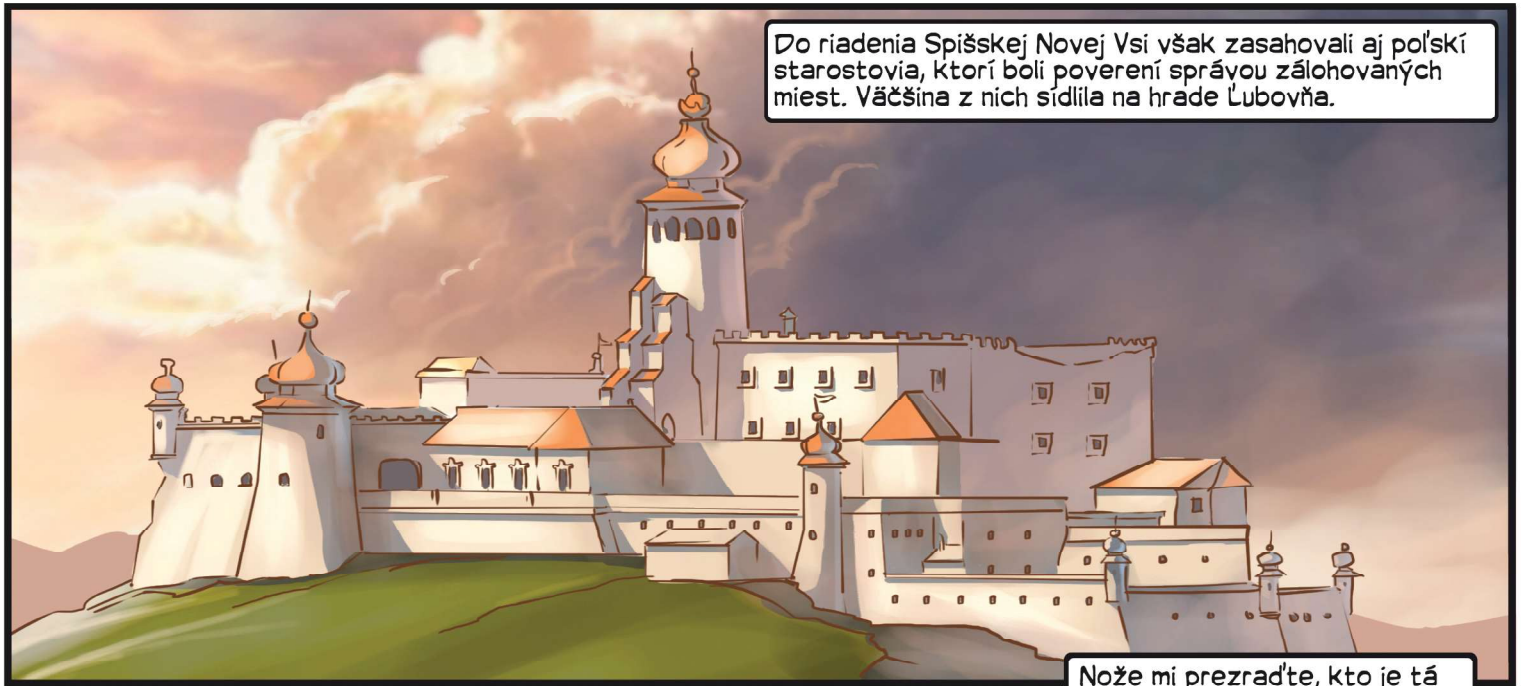
Keďže sa do-
kázalo, že ob-
žalovaný kra-
dol rôzne cen-
né veci a potom
ich predával,
lebo holdoval
kartám, odsu-
dzujeme ho
na trest smrti.

Aj iné zákony mesta boli veľmi prísne.

Vyhlasuje sa, že je za-
kázané po deviatej
hodine večer na ulici
hulákať. Je zakázané
večer dlho vysadávať
v krčme. Je zakázaná
každá hra o peniaze
alebo iné cennosti...
Kto zákony poruší,
toho zatvoria!

Do riadenia Spišskej Novej Vsi však zasahovali aj poľskí starostovia, ktorí boli poverení správou zálohovaných miest. Väčšina z nich sídlila na hrade Ľubovňa.

V pozícii starostov spišských zálohovaných miest sa vystriedali mnohí. Niektorí boli lepší, iní horší. Podľa legendy však najhorším bol Teodor Konštantín Lubomirski. Ľudia ho vraj nazývali aj kniežatom pekelných temnoty.

Spišská Nová Ves, február 1705

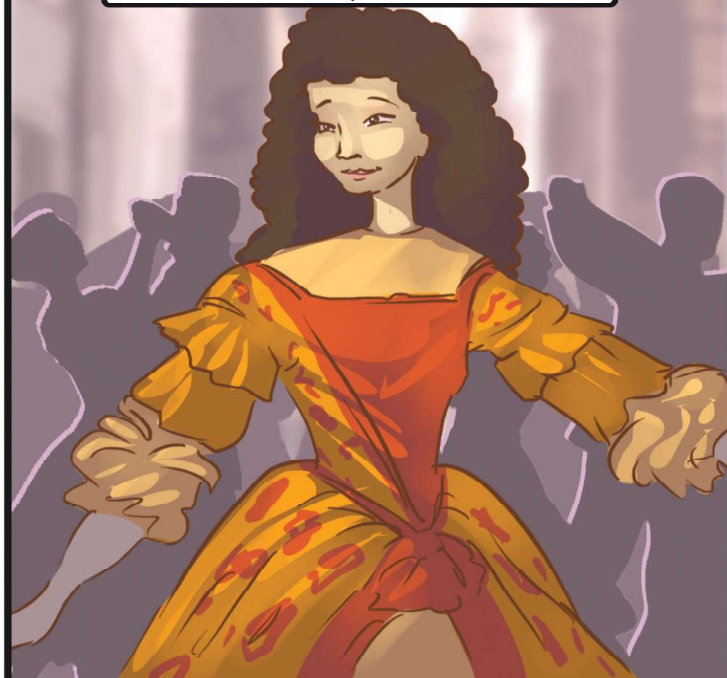
Vaša kniežacia jasnosť, sme radi, že ste svojou návštevou poctili aj naše mesto. Pripravili sme pre vás vynikajúcu hostinu.

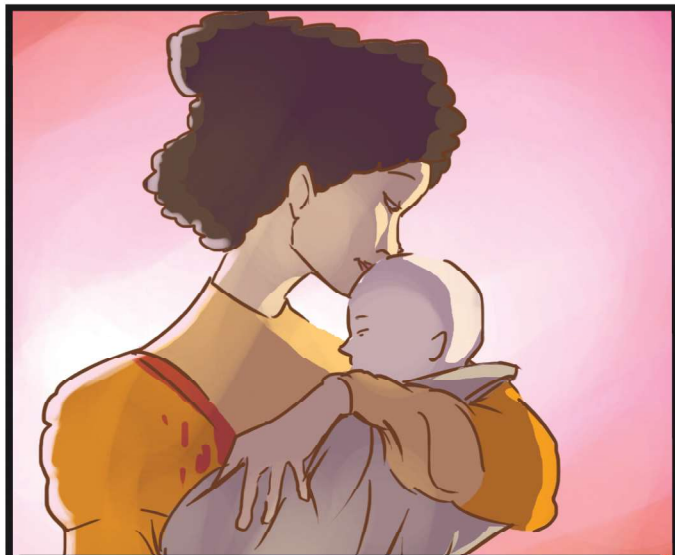
Nože mi prezradte, kto je tá Krásna slečna. Tá s tou nádherou tvárou a havraními vlasmi.

Rozhodol som sa, že slečna Katinka so mnou odíde na môj hrad do Ľubovne. A chcem, aby ste ju odteraz všetci považovali za princeznú!

Vaša kniežacia jasnosť, to je panna Katarína Holtznerová. Volajú ju Katinka. Je dcérou nášho významného meštana.

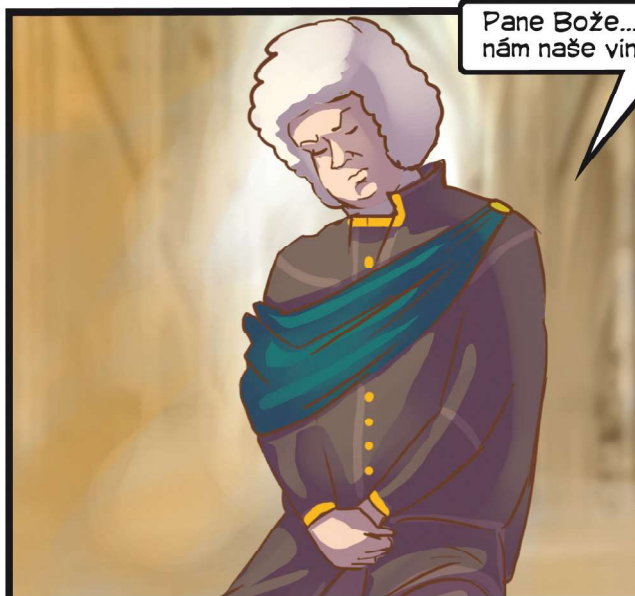

Katarínin život však asi nebol veľmi šťastný. Porodila síce Teodorovi piatich synov, ale ani jeden z nich neprežil.

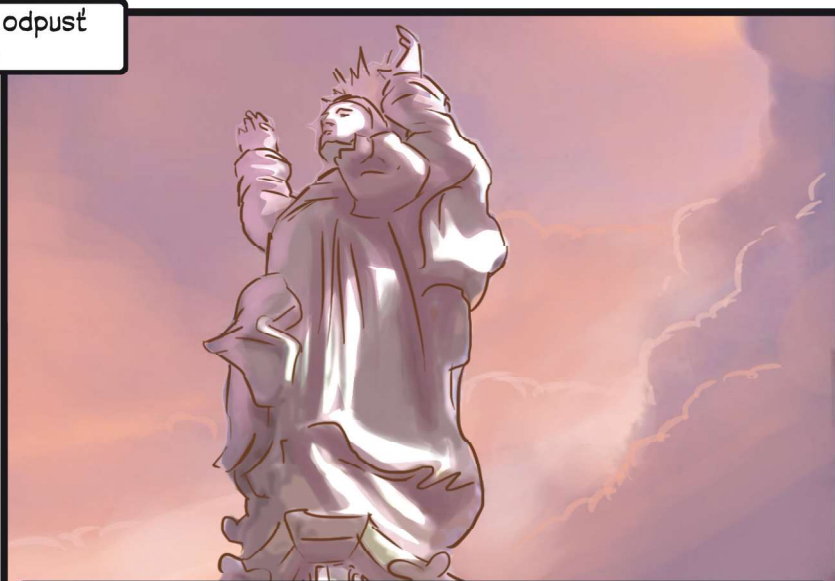

Jej deti boli pochované v krypte kostola v Spišskej Novej Vsi. Samotná Katarína umrela v roku 1711 ako veľmi mladá.

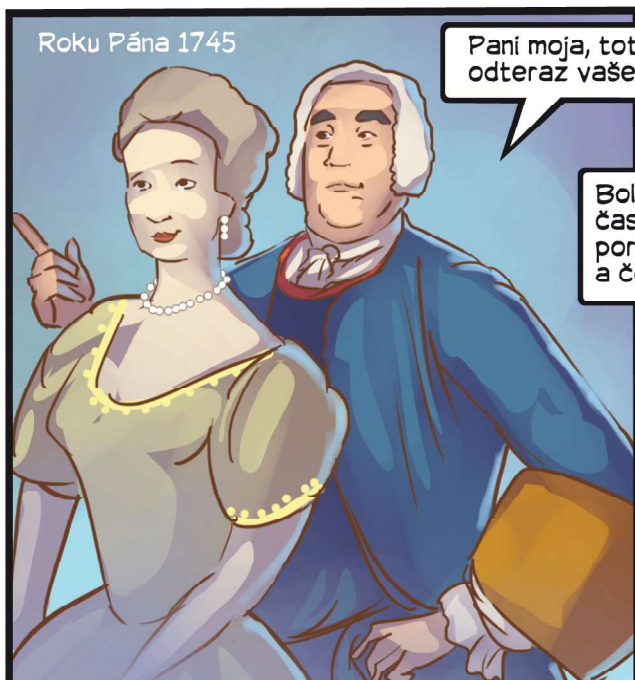

Pane Bože.... a odpusť nám naše viny...

Tvrdí sa, že knieža Teodor Lubomiski sa na konci svojho života dal na pokánie.

Súčastou tohto pokánia vraj bolo aj to, že nechal v 13 zálohovaných mestách postaviť mariánske stĺpy – Immaculaty.

Roku Pána 1745

Pani moja, toto je odteraz vaše.

Kráľovná Mária Jozefína, jediná žena na starostovskom poste, zaviedla poriadok v zálohovaných mestách a chcela napraviť všetky doterajšie krivdy.

Bolo by dobré, ak by časť peňazí išla na podporu nemocníc a škôl... a čosi aj pre siroty.

Po Lubomirského smrti sa poľský kráľ August III. rozhodol odovzdať spišské starostovstvo svojej manželke Márii Jozefíne.

Pomaly sa však blížil koniec poľského zálohu...

Pokračovanie nabudúce.